

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАВОК ПРОДУКЦІЇ КВІТКОВОЇ ІНДУСТРІЇ

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація: у статті проведено дослідження системи управління ланцюгами поставок продукції квіткової індустрії та детально описано особливості усіх етапів здійснення ланцюга. Визначено перспективи розвитку флористичного ринку України.

Ключові слова: флористична промисловість; ланцюг поставок; аукціон; складування; квітковий ринок.

Abstract: the article researches the supply chain management system for flower industry products and describes in detail the features of all stages of the chain implementation. The prospects for the development of the floral market of Ukraine have been determined.

Keywords: floristic industry; supply chain; auction; storage; flower market.

Сучасна світова флористична промисловість швидко розвивається, тому різноманітність і походження продукції, технології виробництва, ринки і механізми в роздрібній торгівлі піддаються постійним змінам, змушуючи учасників адаптуватися. Глобальний ринок безперервно зростає: мало не щомісяця з'являються нові експортери з країн, що розвиваються; саме вони сьогодні активно захоплюють все більшу частку ринку, витісняючи при цьому вже існуючих виробників. Така жорстка конкуренція серед гравців цієї індустрії сприяє постійному підвищенню якості їхньої продукції, диверсифікації, впровадженню інноваційних технологій, розвиненню умов зберігання, транспортування та ланцюгів постачання в цілому.

Логістична операція характеризується відокремленою сукупністю певних дій для реалізації логістичних функцій, спрямована на перетворення матеріального та інформаційного потоку. До логістичних операцій з матеріальним потоком можна віднести транспортування, розвантаження, комплектування, складування, пакування, управління запасами, збут і розподільну логістику та інші операції [1].

З огляду на практику та всі проведені дослідження можна стверджувати: флористичний бізнес може зазнавати величезних втрат, головним чином, через відсутність необхідного технічного устаткування для якісного транспортування та зберігання квітів.

Розглянемо детально основні етапи здійснення ланцюга поставки флористичного бізнесу:

1. Транспортування. Оскільки живі рослини дуже чутливі до умов транспортування, логістична компанія, яка організовує перевезення квітів використовує рефрижераторні квіткові напівпричепи, які мають здатність підтримувати температуру, вологість та вентиляцію протягом усього шляху. Важливим моментом під час транспортування є не лише кліматичні умови, а й належна упаковка товару, тому квіти завжди транспортуються у спеціальних коробках, ящиках або візках, при цьому закутані у захисну плівку [2].

2. Розвантаження. Одним із ключових моментів процесу розвантаження рослин є швидкість. Головне завдання – у максимально короткий проміжок часу перенести вантаж у відповідно обладнане місце та не пошкодити його різними механічними способами або тривалим перепадом температури.

3. Складування. При доставці квітів на склад, товар зберігається у спеціально відведеному та облаштованому приміщенні з дотриманням всіх необхідних умов. Оптимальна температура зберігання квітів на складі коливається в діапазоні від +2 до +10 С. Великі холодильні камери укомплектовані холодильними агрегатами із повітроохолоджувачем. Всі агрегати, моноблоки і спліт-системи характеризуються високою надійністю, укомплектовані найсучаснішою автоматикою. У малих холодильних камерах наявні холодильні моноблоки або спліт-системи.

4. Управління запасами. На підприємствах доцільно регулярно здійснювати політику формування знижок з урахування сезонних коливань, а також зменшувати витрати на транспортування за рахунок оптимізації партій постачать, орієнтуючись на попит і запас товару на складі.

5. Збут та розподільна логістика. Відділ маркетингу детально прогнозує продажі товару, обробляє та відслідковує замовлення споживачів, а також аналізує, на який сорт квітів є найбільший попит. Ця діяльність спрямована на вираховування необхідної кількості запасу та поставки квітів [1,2,3].

Ланцюг поставок – це глобальний ланцюг, який забезпечує поставки товарів від виробництва до кінцевого споживача за допомогою потоків інформаційного, фізичного та грошового розподілу.

Перш ніж квіти потраплять до споживача, вони долають досить довгий логістичний ланцюг. Багато флористичних компаній закупає товар на аукціоні Flora Holland на кому зосереджено 60% світового ринку рослин.

Логістичний шлях рослин починається в оранжереях або теплицях, де їх зрізають, пакують та завантажують у спеціально обладнані термофургони або ж доставляють до літака.

Поставки квітів на аукціон відбуваються щодня о 23:00. До 5:30 ранку квіти мають бути вивантажені, розпаковані та розкладені на конвеєрних лініях, де спеціальні датчики виміряють розмір бутону і довжину стебла.

На цих голландських біржах можна здійснювати закупи, як одиничними коробками, палетами або багатотонними фурами.

Логістика квітів на аукціоні автоматизована. О 6:00 ранку починається аукціон, лот вивозять на зал та на великому екрані транслюють інформацію про нього (сорт, виробник, кількість, довжина рослини, величина бутону та ціна). Величезні обсяги обороту на торгах вимагають сучасних інноваційних логістичних рішень. Інформацію про кожну проведену угоду на аукціоні отримують працівники складу, які починають готувати куплену партію квітів до відправки. О 14:00 квіти зі складів аукціону упаковують та готують до транспортування за місцем призначення [4].

Квіткова індустрія на сьогоднішній день швидкими темпами розвивається та перетворюється на динамічну міжнародну галузь. Статистичні українські та міжнародні дослідження вказують на те, що за останні роки спостерігається значне збільшення темпів розвитку даної сфери. Так, якщо у 2010-2012 роках український квітковий ринок пережив спад (на 58%), що стало наслідком економічної кризи в Україні, то вже в період 2015-2019 років, ринок почав відновлюватись, а у 2019-2021 остаточно стабілізувався. Після активізації військових дій наприкінці лютого 2022 року квіткова галузь в Україні втратила традиційно притаманну їй сезонність попиту. Постачання продукції деякий час були обмежені через песимістичні настрої споживачів та продавців. Однак прогнози щодо 2023 року є доволі оптимістичними і всі передумови дозволяють стверджувати про очікуване зростання ринку у поточному році. А отже, будуть масштабуватися і адаптуватися під релокацію частини населення України ланцюги поставок квіткової продукції, тому представникам галузі слід бути готовими до цього.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Стратегії ланцюгів поставок. URL : https://fmab.khadi.kharkov.ua/fileadmin/F-FUB/%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D1%82%D0%B0%D0%B0%D0%B4%D0%BC%D1%96%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F/5_Uprav_Cep_Post_L_7.pdf
2. Правила перевезення квітів. URL : <https://trans-atlas.com.ua/ua/article/131>
3. Звіт про управління. Товариство з обмеженою відповідальністю «Асканія-Флора». URL : https://ascania-flora.ua/zvit_pro_upravlinnia_2020.pdf
4. Григорак М.Ю., Воронюк В.В. Управління ланцюгами постачання продукції квітникарства. URL : https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/45505/1/%D0%A4%D0%A2%D0%9C%D0%9B_2020_073.4_%D0%92%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%8E%D0%BA%20%D0%92.%D0%92..pdf

Шварц Ірина Володимирівна - кандидат економічних наук, доцент Вінницького національного технічного університету, Вінниця, e-mail: shvarz@vntu.edu.ua

Пелешок Анастасія Павлівна - студентка групи Л-19б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця,

Shvarz Irina Volodimiryvna - Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: shvarz@vntu.edu.ua

Anastasia Peleshok - student of the L-19b group, faculty of Management and Information Security, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: Naspeleshok@gmail.com